

VERSLAG

Vergadering Ledenraad op 30 mei 2018
Locatie Van Eesteren Museum, Amsterdam

Aanwezig:
Ledenraad Jan Bakers, Ingrid Douwes, Reinald van der Giessen Micha de Haas, Marc Ibelings, , Siebold Nijenhuis, Pieter Roza, Erik van Scheijndel, Christel Smeets, Wolbert Vroom en Anna Zinkweg.
Bestuur Nathalie de Vries (voorzitter), Sjoekie de Bijll Nachenius, Maartje Luisman, Maarten Polkamp en Oscar Vos.
Bureau Hedy Otemann, Katelijne Prinsenbergh, Fred Schoorl, Anthea Vlasman (secretaris).

Afwezig:
Ledenraad Cees Brandjes, Hugo de Clercq, Dineke Dijk, Rogier Groeneveld, Menno Kooistra, Adriaan Mout, Roy Plevier, Marie-Jeanne Sas, Svetla Stefanova, Maaïke Westinga.

Bestuur Koen Arts, Joost Ector, Roger Tan.

1

Opening

De Vries opent de vergadering.

Vanwege het grote aantal afmeldingen benadrukt De Vries dat zij er belang aan hecht dat de ledenraadsleden bij de vergadering aanwezig zijn. Naar aanleiding van het grote aantal afmeldingen neemt De Vries verdere actie. Voor de voortgang in de besluitvorming is het van belang dat de helft van de ledenraadsleden plus één bij de vergadering aanwezig is.

De Vries meldt verder dat ledenraadslid De Vroomen zich vanwege persoonlijke omstandigheden heeft teruggetrokken als ledenraadslid. Zij zal niet worden vervangen.

2

Ingekomen post en mededelingen

Brief dhr. K. van der Hoeven:

De Vries refereert aan de ingekomen brief van dhr. K. van der Hoeven, oud-voorzitter en oud-Ledenraadslid van BNA. Van der Hoeven heeft bij de Ledenraad het verzoek ingediend om te overwegen aan het bestuur te verzoeken het College van Toezicht te laten toetsen hoe e.e.a. is gesteld met de handhaving van de Wet op de architectentitel onder de BNA-leden. Alle leden is bekend dat zij zich aan de BNA Gedragsregels dienen te houden, en zich daarmee ook moeten conformeren aan alle geldende wetten en regels. Bij de verandering van beroepsvereniging naar branchevereniging is echter ook in gang gezet dat er bureaus lid zijn van de BNA, waaronder niet uitsluitend architectenbureaus. Dit betekent dat in de samenstelling van de directies van de bureaus die lid zijn van de BNA niet altijd sprake is van 50% vertegenwoordiging door architecten.

De eis is wel dat er minimaal één architect in het bestuur zitting heeft. Dit wordt door de BNA getoetst. Wanneer nieuwe leden zich aanmelden, dan beoordeelt het bestuur deze aanvraag, waarbij tevens wordt bepaald of het betreffende bedrijf bij de BNA past. De Vries wijst in dit kader tevens op de hardheidsclausule, die het bestuur van de BNA de mogelijkheid biedt om een bureau het lidmaatschap te weigeren.

Op de vraag uit de Ledenraad of het mogelijk is dat een BNA-lid (bureau) niet ingeschreven kan zijn bij het Bureau Architectenregister, antwoordt De Vries ontkennend, onder verwijzing naar de eerder genoemde eis van de BNA dat minimaal één architect (ingeschreven bij het Bureau Architectenregister) in het bestuur van het betreffende bureau zitting dient te hebben.

Luisman benadrukt de bewuste keuze van de BNA om het lidmaatschap te verruimen, omdat er steeds meer hybride ontwerp bureaus ontstaan die naast architectuur ook nog allerlei andere activiteiten ontplooiën waarbij de eerdergenoemde 50%-norm niet gehaald wordt in de directie.

De Vries geeft aan dat het bestuur binnen haar gelederen graag over het door Van der Hoeven aangekaarte onderwerp een discussie wil voeren over de

criteria van toelating en de handhaving daarvan. In 98 % van de gevallen is e.e.a. ten tijde van de aanvraag geheel duidelijk. Voor de sporadische gevallen waarin dit niet het geval is, hecht het bestuur er belang aan om over heldere criteria te beschikken om de aanvraag te beoordelen.

De Vries zegt hierbij namens het bestuur toe aan de Ledenraad om het huidige toelatingsproces opnieuw te bekijken. De Ledenraad stemt hierop in met het advies van het bestuur om het verzoek van Van der Hoeven af te wijzen en aan te sluiten bij de eerdere, schriftelijke inhoudelijke reactie aan Van der Hoeven. De Vries sluit daarmee dit onderwerp af.

Building Holland

Dit jaar heeft BNA voor het eerst op deze beurs gestaan. Deelname was dit jaar gratis. BNA heeft zich gepresenteerd met een mooie, opvallende stand. De deelname is inmiddels intern geëvalueerd. De conclusies daarvan zijn dat het weliswaar een leerzaam experiment was, maar dat het ook gelet op de te investeren tijd en eventueel kosten voor toekomstige deelname het nog niet zeker is of deelname voor herhaling vatbaar is, te meer daar de doelgroep van de BNA wellicht ondervertegenwoordigd was op de beurs.

Beste Gebouw van het Jaar

De Vries benadrukt dat het wederom een feestelijke bijeenkomst is geweest, dit jaar georganiseerd in de Bijlmerbajes, waar de prijs is uitgereikt aan Team V voor het ontwerp van Het Gelders Huis. Met Volkskrant als mediapartner, waardoor veel aandacht in de pers voor de architect. Beste Gebouw van het Jaar is inmiddels uitgegroeid tot een gerenommeerde prijs en heeft zichzelf bevestigd. Prinsenbergh vult aan dat vanaf dit jaar aan alle ledenraadsleden het Juryrapport zal worden uitgereikt. De ledenraadsleden ontvangen dit rapport na afloop van deze vergadering.

Vaste Kamercommissie EZ en Klimaat agendeert Beter Aanbesteden

Schoorl is bij de bijeenkomst in april aanwezig geweest en heeft hier gesproken. In dit gesprek heeft Schoorl de wens uitgesproken om toe te werken naar een paritair systeem, met basisafspraken zodat niet voor ieder contract opnieuw alle basisregels moeten worden opgesteld. Het doel is dit gezamenlijk met publieke en private partijen te realiseren. De VNG heeft in dit proces in het verleden niet meegewerkt. Schoorl heeft bij de Staatssecretaris er op aangedrongen zich in te zetten om ook VNG in dit proces mee te krijgen, aangezien VNG hier in het verleden niet aan mee wilde werken. Inmiddels heeft

er ook een Tweede Kamer-debat plaatsgevonden waarvoor Schoorl is uitgenodigd te spreken om een toelichting op de wensen en eisen van de BNA te geven. De Staatssecretaris is door de Kamer nadrukkelijk gevraagd de VNG aan te sporen aan dit proces deel te nemen. Inmiddels is ook de vereniging van inkopers NEVI aangesloten bij BNA voor de realisatie van een paritair systeem. Het onderwerp is in de politiek goed ontvangen en de BNA zet deze positieve lijn door.

Afscheid bestuurslid Joost Ector

De Vries staat stil bij het vertrek van Ector als bestuurslid. Vanwege het bereiken van het einde van zijn zittingstermijn wordt afscheid genomen van Ector. Hij is helaas niet aanwezig vandaag, maar het bestuur zal intern nog uitgebreider bij stil staan. Er zijn de vorige vergadering al twee nieuwe bestuursleden aangesteld, dus er hoeft geen opvolger te worden aangetrokken.

Handreiking Aansprakelijkheid

De Vries wijst er op dat de Handreiking Aansprakelijkheid inmiddels is verschenen. Deze is inmiddels uitgereikt aan het Verbond van Verzekeraars, waar het stuk zeer positief is ontvangen.

Ronde Tafel Vrouwen in de Architectuur

De Vries vraagt aandacht voor de Ronde Tafel Vrouwen in de Architectuur, die op 4 juli a.s. wordt georganiseerd door de BNA.

BNA Live

Bestuur en directie zijn het land ingegaan en hebben zes verschillende plekken bezocht. Ter plaatse zijn levendige discussies op basis van door de leden voorgelegde voorkeursoronderwerpen met de leden gevoerd, waar aanbevelingen zijn gedaan en kritische punten zijn benoemd, die ook voor een deel ook zijn meegenomen in het beleidsplan. Het bestuur en de directie hebben de bezoeken als zeer waardevol ervaren.

Vaststellen verslag ledenraad op 28 maart 2018

Het verslag van de vergadering van de ledenraad op 28 maart 2018 wordt vastgesteld, onder opmerking van Van der Giessen en Van Scheijndel dat zij niet bij de vergadering aanwezig waren, maar niet als afwezig zijn genoemd in het verslag.

4

Benoemingen Beleidsadviescommissie Techniek & Regelgeving en Dekenaat provincie Zuid-Holland

De Vries stelt vast dat de ledenraad instemt met de benoeming van Karin Hendriks in de Beleidsadviescommissie Techniek & Regelgeving, zo ook met de benoeming van Hans Lucas als deken van de Provincie Utrecht.

5

Vaststellen jaarrekening en bestuursverslag 2017

Vaststellen jaarrekening

Polkamp legt kort het proces rond de totstandkoming en controle van de jaarrekening uit, alsmede de rol van de directie en de financiële commissie in dit proces. Het proces bestaat uit drie onderdelen, te weten: jaarrekening, verslag en controle. Hierna bekijkt de financiële commissie ter controle nogmaals de jaarrekening. In de laatste bestuursvergadering heeft het bestuur ingestemd met de jaarrekening en het bestuursverslag. De jaarrekening is door accountant JAN Accountants gecontroleerd. Hun commentaar was erg positief, zonder aantekeningen en omvatte geen suggesties van de accountant om zaken anders op te pakken. Dit alsmede de snelle reactietijd van het bureau heeft geleid tot een zeer snelle afronding van het proces, binnen 14 dagen van concept naar definitief. De resultaten gepresenteerd in de jaarrekening zijn ook positief.

De ledenraad constateert dat er soms verschillen tussen de begroting en de werkelijkheid zijn. De vraag is waar dit in zit, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van subsidies en kringen. Prinsenbergh licht toe dat hetgeen begroot voor de kringen in praktijk niet volledig is uitgegeven. Polkamp geeft aan dat de subsidie die ontvangen is, niet verwacht was.

De ledenraad stelt verder vragen ten aanzien van het onderwerp huur. Polkamp geeft aan dat hierop in de meerjarenbegroting nader wordt ingegaan.

De Vries stelt vast dat na de beantwoording van de vragen de ledenraad de jaarrekening met instemming goedkeurt.

6

Jaaroverzicht 2017

De Vries wijst op de fraaie vormgeving van het jaaroverzicht en de mogelijkheden om als architect hiermee optimaal te kunnen presenteren. Schoorl vult aan dat steeds is geprobeerd de hoofddoelstellingen goed naar voren te laten komen en wijst op de mogelijkheid het overzicht digitaal door te sturen, ter presentatie van hetgeen de BNA doet. Juist omdat het Jaaroverzicht zich hier optimaal voor leent, zowel ten aanzien van inhoud als vormgeving. De respons tot heden is zeer positief, met name ten aanzien van de manier waarop de BNA terug meldt wat zij doet. Suggesties voor verbetering zijn vanzelfsprekend altijd welkom.

7

Evaluatie beleidsdoelstellingen n.a.v. BNA Live

De Vries vat kort samen waaruit de evaluatie van de beleidsdoelstellingen bestaat. Het betreft nadrukkelijk het actuele beleidsplan. Er ligt nu één jaar van het beleidsplan achter ons. Loopt het zoals we verwachten? Zijn er zaken die beter kunnen? Zijn we op de goede weg met elkaar?

Schoorl haalt de hoofdpunten aan om het kader te schetsen:

- 1) Kernthema's Duurzame (toegespitst op circulair) en Technologische ontwikkeling
- 2) Lobby: bouwagenda
- 3) Maatschappelijk issue: Groningen
- 4) Lerende organisatie

Ad 1)

Duurzame ontwikkeling/ circulariteit loopt zeer voorspoedig. Dit thema is inmiddels toegespitst op circulariteit. Schoorl verwijst hiervoor naar de campagne "Wij gaan Circulair". BNA is ten aanzien hiervan geattendeerd op subsidiemogelijkheden. Er is inmiddels subsidie aangevraagd en verleend. Er kan nu een behoefteonderzoek worden gedaan onder de leden. Het Manifest is ook goed een voorbeeld van ontwikkelingen t.a.v. circulair. Iedereen die het nog niet heeft gedaan wordt opgeroepen om alsnog te ondertekenen. Het is opvallend te zien dat BNA als voorloper wordt gezien door externe partijen om over dit onderwerp met elkaar in gesprek te gaan. Schoorl wijst ook op de grote aandacht voor de door BNA Academie aangeboden cursussen op het gebied en het werkveld van circulair. Dit toont te meer

dat dit een 'hot' item is. BNA draagt bij aan de nationale discussie op dit gebied en kan de leden goed ondersteunen wat dit betreft.

Technologische ontwikkeling verloopt aanzienlijk moeizamer. Het is een complexer onderwerp wat bijzondere kennis en kwaliteit vraagt. Het draaien van dit programma blijkt ingewikkeld, zowel voor BNA als de branche zelf. Er volgt daarom een voorstel aan het einde van 2018 om het programma om te vormen naar een aantal projecten en op basis daarvan verder te gaan. Dit betekent dat Technologische Ontwikkeling niet langer programmatisch prominent naast circulair wordt gepresenteerd. Technologische ontwikkeling blijft echter een belangrijk thema voor BNA dat zeker niet verdwijnt. De Vries wijst hierbij op de zeer ambitieuze uitgangspunten van de beleidsdoelstellingen, ten aanzien van beide kernthema's. Voor circulair bleken deze haalbaar, voor Technologische ontwikkeling is bijstelling van het ambitieniveau noodzakelijk.

Ad 2)

Bouwagenda: er zijn zorgen over de sturing en voortgang van dit programma. Er zijn twijfels over de duurzaamheid van dit initiatief. Van de elf "roadmaps" zijn er al twee gestopt. BNA blijft het programma wel volgen, zeker ten aanzien van ontwerp, kwaliteit en ontwikkeling, maar met zorg.

Ad 3)

Maatschappelijk issue Groningen: er is veel publicitaire aandacht voor dit onderwerp geweest. De Vries heeft een presentatie gegeven voor de Tweede Kamer. BNA constateert dat leefbaarheid op de kaart staat. BNA heeft hiermee zeker impact gehad. Ook initiatieven als Architectenpool Groningen en Witboek voor de Projecten zijn zeer goed ontvangen.

Ad 4)

Lerende organisatie: dit proces is volop in beweging. De ledenraad zal op een later moment hierover nog uitvoerig worden bijgepraat.

Na beantwoording van diverse vragen van de Ledenraad over de vier voornoemde punten, sluit De Vries dit onderdeel af.

Kader begroting en jaarplan 2019

De Vries leidt het onderwerp in en stelt Polkamp en Prinsenbergh voor om de toelichting op dit agendapunt te verzorgen. De Ledenraad heeft ter voorbereiding op dit onderwerp een notitie ontvangen met een kader waarin een aantal specifieke onderdelen worden benoemd. Deze onderdelen komen bij de bespreking nu aan bod. Polkamp benadrukt dat dit het kader van de begroting van 2019 betreft; de ledenraad wordt verzocht om in te stemmen met de uitgangspunten van de begroting, zoals eerder ook al in de meerjarenbegroting aan de ledenraad is voorgesteld en waar eerder al mee is ingestemd. In november, zal de definitieve versie aan de ledenraad ter goedkeuring worden voorgelegd.

Ten opzichte van de eerdere versie hebben zich vier wijzigingen voorgedaan:

1. Voorstel aanpassing contributie inning;
2. BNA Onderzoek anders inpassen in BNA;
3. Samenwerking PEP – BNA;
4. Huisvesting.

De in de notitie voorgestelde wijzigingen worden door Polkamp en Prinsenbergh nader toegelicht.

Ten aanzien van de intentie tot samenwerking tussen PEP en BNA, maakt de ledenraad de opmerking om kritisch te bekijken hoe de situatie bij PEP er voor staat, zowel organisatorisch structureel als financieel. Het initiatief tot samenwerking aan zich wordt breed gesteund.

Ten aanzien van de vertrekkende onderhuurder NLingenieurs wordt door de ledenraad gevraagd naar de reden van vertrek. Schoorl licht toe dat dit met name gelegen is in de wens van NLingenieurs om lobby technisch dicht bij de politiek te zitten, vandaar hun keuze te vertrekken naar Den Haag. Desgevraagd licht Schoorl tevens toe dat de samenwerking zoals oorspronkelijk beoogd helaas niet van de grond is gekomen.

Ten aanzien van het onderdeel huisvesting en een mogelijk vertrek naar een andere locatie stelt de ledenraad de vraag hoe het begrip circulariteit daarin moet worden gezien. Prinsenbergh licht toe dat het hierbij niet een discussie is tussen kopen of huren, maar dat alle mogelijkheden worden bekeken en dat ook leden en ledenraadsleden in dit besluitproces actief zullen worden betrokken.

De Vries verzoekt de ledenraad om ten aanzien van de op pagina 4 van de bij dit agendapunt behorende notitie genoemde besluitpunten aan te geven of zij met deze

punten kunnen instemmen of dat er opmerkingen zijn. De punten worden uit praktisch oogpunt niet afzonderlijk behandeld, maar gezamenlijk.

De ledenraad merkt op dat de in de jaarrekening gereserveerde 100 K aan verkregen subsidie niet volledig is uitgegeven. De vraag is wat hiermee gebeurt? Prinsenberg licht toe dat dit volledige bedrag zal worden besteed aan het project van vorig jaar, dat in duur is uitgelopen, maar niet in budget. Ook de huidige in het kader opgenomen 100 K aan subsidie zal volledig worden besteed.

Er zijn geen verdere vragen of opmerkingen, waarbij De Vries vaststelt dat hierbij de ledenraad instemt met het kader en de begroting 2019.

9

Algemene discussie: wat speelt er, waar gaat het naar toe?

Schoorl leidt de algemene discussie. Vooruitlopend op het nieuwe beleidsplan is het zinvol om deze discussie aan dit onderwerp te wijden om zo belangrijke input uit de ledenraad op te halen die meegenomen kan worden in het nieuwe beleidsplan. Als uitgangspunt voor deze algemene discussie worden de onderwerpen zoals ook in BNA Live besproken genomen:

** Lobby & belangenbehartiging:*

- Maatschappelijke issues: ja, BNA mag spreekbuis blijven zijn;
- Cao: de hoogte van de schalen moet worden aangepast; zijn wij als werkgever en als branche competitief genoeg?;
- Rol van de architect: blijf laten zien wat architecten doen, laat meerwaarde van architect zien;
- Woningproblematiek: moet ontwerpend onderzoek hiervoor worden gebruikt?

**Bedrijfsvoering:*

- Continuïteit: het onderwerp overnames speelt hier een grote rol;
- Keurmerk: kan het Keurmerk nog meer betekenen?;
- Informatie over verschillende verdienmodellen;
- Contracteren en aanbesteden: o.a. helpdesk, beschikbaarheid modelcontracten; het BIM-bestendig maken van contracten;

**Netwerken:*

- Meer gebruik maken van de digitale omgeving/ mogelijkheden van kennisdeling;
- Actiever delen van resultaten van de BNA;
- Lokale netwerken zijn zeer positief ontvangen, maar nog volop in ontwikkeling.

De vraag die de ledenraad zichzelf in het kader van deze discussie moet stellen is: waar zou de komende drie a vier jaar de urgentie liggen en wat moet BNA doen om deze punten de komende jaren voor het voetlicht te brengen?

Belangrijkste punten die uit de algemene discussie naar voren zijn gekomen:

- Meer aandacht voor ontwerpend onderzoek; bijv. door inzetten van deskundigen op dit gebied vanuit BNA in de publiciteit;
- Rol van architect en meerwaarde blijven benoemen: door prestaties van ontwerpen te kwantificeren en daarmee de meerwaarde van de architect te benoemen;

10

Rondvraag

De Vries opent de rondvraag:

Smeets merkt op dat zij als voormalig voorzitter van een kring graag contact op wil nemen met voormalig kringleden en is op zoek naar een overzicht van deelnemers van de voormalige kring. Prinsenberg merkt op het mogelijk is om in het kader van nieuw op te richten lokale netwerken NAW-gegevens te verkrijgen via BNA. Prinsenberg noemt ook de mogelijkheid om een oproep te doen in de nieuwsbrief voor lokale netwerken en kijkt ook op de BNA website voor alle informatie over netwerken. De onderverdeling is niet uitsluitend geografisch, maar ook thematisch.

Er zijn geen verdere opmerkingen of vragen.

11

Sluiting

De volgende bijeenkomst van de ledenraad is op 28 november 2018 in het kantoor van BNA te Amsterdam.

De Vries sluit de vergadering en dankt eenieder voor zijn inbreng, met speciale dank aan het Van Eesteren Museum.

Ter informatie

Bij de vergaderstukken voor deze vergadering hebben de ledenraadsleden ter informatie ontvangen:

- Jaaroverzicht 2017

De vergaderstukken voor de ledenraad zullen voortaan worden voorzien van schutbladen ter bevordering van de overzichtelijkheid.